

Lieta C-466/20

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2020. gada 25. septembris

Iesniedzējtiesa:

Bundesgerichtshof [Federālā augstākā tiesa] (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 23. jūlijs

Prasītāja un kasācijas sūdzības iesniedzēja:

HEITEC AG

Atbildētāji un atbildētāji kasācijas tiesvedībā:

HEITECH Promotion GmbH

RW

Pamatlietas priekšmets

Eiropas Savienības preču zīme – Izmantošana, ko veic trešās personas – Preču zīmes īpašnieka ekskluzīvo tiesību ierobežojums akcepta rezultātā – Jautājums, kas ir vajadzīgs, lai izslēgtu akceptu – Termins

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību normu interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai akceptu Direktīvas 2008/95/EK 9. panta 1. un 2. punkta, kā arī Regulas (EK) Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punkta un 111. panta 2. punkta izpratnē var liegt ne tikai, izmantojot tiesiskās aizsardzības

līdzekli, ko iesniedz iestādē vai tiesā, bet arī pamatojoties uz rīcību, kas īstenota, neiesaistot iestādi vai tiesu?

2. Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai brīdinājuma vēstule, ar kuru agrāka apzīmējuma īpašnieks pirms tiesvedības uzsākšanas pieprasa, lai vēlāka apzīmējuma īpašnieks apņemas izbeigt izmantot attiecīgo apzīmējumu un apņemas maksāt līgumsodu pārkāpuma gadījumā, ir uzskatāma par rīcību, kas ir pretēja akceptam Direktīvas 2008/95/EK 9. panta 1. un 2. punkta, kā arī Regulas (EK) Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punkta un 111. panta 2. punkta nozīmē?
3. Vai, lai aprēķinātu piecu gadu akcepta periodu Direktīvas 2008/95/EK 9. panta 1. un 2. punkta, kā arī Regulas (EK) Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punkta un 111. panta 2. punkta izpratnē, tiesiskās aizsardzības līdzekļa gadījumā ir jāņem vērā brīdis, kad tas ir iesniegts tiesā, vai arī brīdis, kad to ir saņēmis atbildētājs? Vai šajā kontekstā ir nozīme tam, ka agrākas preču zīmes īpašnieka vainas dēļ atbildētājs tiesiskās aizsardzības līdzekli saņem ar kavēšanos, kas pārsniedz piecu gadu termiņu?
4. Vai ierobežojumi atbilstoši Direktīvas 2008/95/EK 9. panta 1. un 2. punktam, kā arī Regulas (EK) Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punktam un 111. panta 2. punktam līdztekus prasībām izbeigt darbību attiecas arī, piemēram, uz turpmākiem prasījumiem par zaudējumu atlīdzību, informācijas sniegšanu un iznīcināšanu, kas balstīti uz tiesību aktiem preču zīmju jomā?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/95/EK (2008. gada 22. oktobris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV2008, L 299, 25. lpp.), 9. panta 1. un 2. punkts, kā arī Padomes Regulas (EK) Nr. 207/2009 (2009. gada 26. februāris) par Eiropas Savienības preču zīmi (OV 2009, L 78, 1. lpp.) 54. panta 1. un 2. punkts un 111. panta 2. punkts

Atbilstošās valsts tiesību normas

Markengesetz [Preču zīmju likuma] (turpmāk tekstā – “*MarkenG*”) 125.b panta 2. punkts, 18. un 19. pants, 21. panta 1. un 2. punkts

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītāja ir Eiropas Savienības vārdiskas preču zīmes “HEITEC”, kas ar agrāku izcelsmi, kas datēta ar 1991. gada 13. jūliju, kuras reģistrācijas pieteikums ir

- iesniegts 1998. gada 18. martā un kura ir reģistrēta 2005. gada 4. jūlijā. Prasītāja ir pārsūdzējusi Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (*EUIPO*) 2018. gada 5. jūnija lēmumu par šīs preču zīmes izslēgšanu no reģistra neizmantošanas dēļ. Eiropas Savienības Tiesā tiek izskatīta prasība, kas celta par Apelācijas padomes 2019. gada 23. aprīļa lēmumu (lieta T-520/19).
- 2 Pirmā atbildētāja, kuras izpilddirektors ir otrais atbildētājs, 2003. gada 16. aprīlī tika reģistrēta komercreģistrā kā uzņēmums *HEITECH Promotion GmbH* un kopš minētā laika lieto šo uzņēmuma nosaukumu. Tā ir Vācijas vārdiskas un grafiskas preču zīmes "HEITECH PROMOTION", kas pieteikta reģistrācijai 2002. gada 17. septembrī un reģistrēta 2003. gada 4. februārī, īpašniece, kuru tā izmanto vēlākais kopš 2004. gada 29. novembra, un Eiropas Savienības vārdiskas un grafiskas preču zīmes "HEITECH", kuras reģistrācijas pieteikums ir iesniegts 2008. gada 6. februārī un kura ir reģistrēta 2008. gada 20. novembrī, īpašniece, kuru tā izmanto vēlākais kopš 2009. gada 6. maija.
 - 3 Pirmā atbildētāja ar 2004. gada 29. novembra vēstuli vērsās pie prasītājas pārstāvjiem ar jautājumu, vai viņi piekristu noslēgt norobežošanas un prioritātes nolīgumu.
 - 4 No Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja 2008. gada 7. jūlija vēstules prasītāja uzzināja par pirmās atbildētājas Eiropas Savienības preču zīmes "HEITECH" reģistrācijas pieteikumu. Prasītāja ar 2009. gada 22. aprīļa vēstuli izteica pirmajai atbildētājai brīdinājumu uzņēmuma nosaukuma un preču zīmes "HEITECH" izmantošanas dēļ. Pirmā atbildētāja savā 2009. gada 6. maija atbildē atkārtoti ierosināja noslēgt norobežošanas un prioritātes nolīgumu.
 - 5 2012. gada 31. decembrī *Landgericht Nürnberg-Fürth* [Nirnbergas-Firtas apgabaltiesa] saņēma pa faksu atsūtītu prasības pieteikumu, datētu ar 2012. gada 15. decembri. 2013. gada 12. martā apgabaltiesa prasītājas pārstāvim norādīja, ka neesot veikts nedz tiesas izdevumu avansa maksājums, nedz esot iesniegti prasības pieteikuma oriģināli.
 - 6 2013. gada 30. decembrī apgabaltiesa saņēma prasītājas pārstāvju sagatavotu procesuālu dokumentu, datētu ar 2013. gada 12. decembri, kam bija pievienots norēķinu čeks tiesas izdevumu segšanai, kā arī jaunu prasības pieteikumu, datētu ar 2013. gada 4. oktobri. 2014. gada 14. janvārī apgabaltiesa prasītājai norādīja, ka esot jāatsūta arī 2012. gada 15. decembra prasības pieteikums, tādēļ tika lūgts iesniegt tiesai un atbildētājai paredzētus oriģinālus. Šos oriģinālus tiesa saņēma 2014. gada 22. februārī. 2014. gada 24. februārī tiesa prasītājai norādīja, ka prasījumi, kas izvirzīti prasības oriģinālos, kurus tiesa saņēma 2014. gada 22. februārī, neesot identiski tiem prasījumiem, kas izvirzīti prasības pieteikumā, ko tiesa pa faksu saņēma 2012. gada 31. decembrī. Prasītāja vēlreiz lika nosūtīt oriģinālus, kas kopā ar procesuālu dokumentu tika saņemti 2014. gada 21. maijā. Jau 2014. gada 16. maijā tiesa uzsāka rakstveida pirmstiesas procedūru un lika izsniegt tiesas sagatavotos 2012. gada 15. decembra prasības pieteikuma, kas bija pieejams faksa veidā, norakstus, kas tika izdarīts 2014. gada 23. maijā.

- 7 Prasītāja lūdz piespriest pirmajai atbildētājai izbeigt izmantot savas komercdarbības apzīmēšanai nosaukumu *HEITECH Promotion GmbH* (I prasījums), marķēt preces ar apzīmējumu “HEITECH PROMOTION” un/vai “HEITECH”, piedāvāt preces un pakalpojumus ar šo apzīmējumu, izmantot šo apzīmējumu darījumu dokumentos, tīmekļa vietnēs vai reklāmā (II prasījums), izmantot vai nodot komercdarbībā izmantoto domēnu “heitech-promotion.de” (III prasījums) un piekrist sava uzņēmuma izslēgšanai no komercreģistra (VII prasījums). Turklāt prasītāja attiecībā uz abiem atbildētājiem ir izvirzījusi prasības par informācijas sniegšanu, zaudējumu atlīdzināšanu, iznīcināšanu un brīdināšanas izdevumu samaksu 2667,60 EUR apmērā, pieskaitot procentus (IV, V, VI, VIII prasījums).
- 8 Apgabaltiesa apmierināja pret pirmo atbildētāju celto prasītājas prasību par brīdināšanas izdevumu samaksu 1353,80 EUR apmērā, pieskaitot procentus, un pārējā daļā prasību noraidīja. Prasītājas celtā pārsūdzība tika noraidīta. Ar revīzijas sūdzību, kuru atbildētāji lūdz noraidīt, prasītāja turpina uzturēt savus prasījumus.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 9 Ciktāl ir skartas Savienības tiesību normas, jautājuma par to, vai revīzijas sūdzība var tikt apmierināta, kontekstā nozīme ir faktoram, vai prasītājas izvirzītie – un iesniedzējtiesas par spēkā esošiem uzskatītie – prasījumi saistībā ar tās Eiropas Savienības preču zīmes pārkāpumu (Regulas Nr. 207/2009 9. panta 1. punkta otrā teikuma b) apakšpunkts, to skatot kopā ar *MarkenG* 125.b panta 2. punktu, 18. un 19. pantu) ir ierobežoti atbilstoši *MarkenG* 21. panta 1. un 2. punktam, kā arī Regulas Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punktam un 111. panta 2. punktam. Šajā sakarā rodas jautājumi par Direktīvas 2008/95 9. panta 1. un 2. punkta, kā arī Regulas Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punkta un 111. panta 2. punkta interpretāciju.
- 10 Regulas Nr. 207/2009 54. panta 1. punktā ir noteikts, ka tad, ja Eiropas Savienības preču zīmes īpašnieks piecu secīgu gadu ilgā laika periodā ir piekritis vēlākas Eiropas Savienības preču zīmes izmantošanai Savienībā, par šo izmantošanu zinādamas, tam, pamatojoties uz agrāku preču zīmi, vairs nav tiesību iesniegt pieprasījumu paziņojumam par vēlākās preču zīmes spēkā neesamību vai iebilst pret vēlākās preču zīmes izmantošanu saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem to izmanto, ja vien pieteikums vēlākās Eiropas Savienības preču zīmes reģistrācijai nav iesniegts ļaunticīgi.
- 11 Vēlāka apzīmējuma izmantošana *MarkenG* 21. panta 1. un 2. punkta, kā arī Regulas Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punkta un 111. panta 2. punkta izpratnē turklāt paredz izmantošanu tā aizsardzības jomas ietvaros, jo atbilstoši šīm tiesību normām ierobežojumi var stāties spēkā tikai vēlāka apzīmējuma aizsardzības apmērā, nevis attiecībā uz darbībām ārpus tā aizsardzības jomas. Tātad preču zīme

ir jāizmanto tādā formā, kādā tā ir reģistrēta, lai apzīmētu preces un pakalpojumus, kas ietilpst tās aizsardzības jomā.

- 12 Saskaņā ar pārsūdzības tiesas secinājumiem pirmā atbildētāja katrā ziņā kopš 2009. gada 6. maija ir izmantojusi savas preču zīmes attiecīgā aizsardzības jomas apmērā tādā veidā, kas atbilst izvirzītajiem prasījumiem.
- 13 Prasītājam bija arī vajadzīgā informācija, lai stātos spēkā ierobežojumi, par to, ka pirmā atbildētāja izmanto attiecīgo apzīmējumu. Proti, prasītāja šo informāciju ieguva no pirmās atbildētājas 2009. gada 6. maija vēstules. Netika pierādīts, ka pirmā atbildētāja būtu rīkojusies ļaunticīgi.
- 14 Par konkrētiem jautājumiem iesniedzējtiesa norāda:
- 15 Pirmais jautājums. Saistībā ar akceptu Direktīvas 2008/95/EK 9. panta 1. un 2. punkta, kā arī Regulas (EK) Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punkta un 111. panta 2. punkta izpratnē ir šaubas, vai atbilstoši šīm tiesību normām akceptu var liegt ne tikai, izmantojot tiesiskās aizsardzības līdzekli, ko iesniedz iestādē vai tiesā, bet arī pamatojoties uz rīcību, kas īstenota, neiesaistot iestādi vai tiesu.
- 16 No Tiesas judikatūras attiecībā uz Direktīvu 89/104 izriet, ka akcepta jēdziens Direktīvas 89/104 9. panta 1. punkta izpratnē, kas kodificētās Savienības tiesībās nav definēts, ir autonom un vienveidīgi interpretējams Savienības tiesību jēdziens. Tiesa vēl ir arī norādījusi, ka darbības vārdam “akceptēt” ikdienas valodā ir vairākas ierastās nozīmes, viena no tām ir “ļaut pastāvēt” vai “netraucēt”, un tādējādi tas atšķiras no Direktīvas 89/104 7. panta 1. punktā paredzētās “piekrišanas”, kas ir jāizsaka tādā veidā, kas saprotams kā noteikta griba atteikties no tiesībām. Tas, kurš akceptē, izrāda pasivitāti, atturoties veikt savā rīcībā esošus pasākumus, lai novērstu situāciju, kas viņam ir zināma un kas nav noteikti vēlama. Jēdziens “akcepts” nozīmē, ka tas, kurš akceptē, saglabā pasivitāti situācijā, kurā viņam būtu iespēja iebilst. Līdz ar to akcepta jēdziens Direktīvas 89/104 9. panta 1. punkta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka nevar uzskatīt, ka agrākas preču zīmes īpašnieks ir akceptējis savai preču zīmei identiskas vēlākas preču zīmes labi iedibinājušos un ilgstošu labticīgu izmantošanu, ko veic trešā persona un par ko viņš ilgstoši ir zinājis, ja šim agrākas preču zīmes īpašniekam nebija nekādas iespējas iebilst pret šo izmantošanu (skat. spriedums, 2011. gada 22. septembris, *Budějovický Budvar*, C-482/09, EU:C:2011:605, 37. punkts un 42.–49. punkts).
- 17 Šajā sakarā iesniedzējtiesa konstatē varbūtēju neprecizitāti šī sprieduma vācu valodas versijā (49. punkts). Proti, tajā ir minēts, ka jebkura darbība administratīvajā procesā vai prasība tiesā, kuras Direktīvas 89/104 9. panta 1. punktā paredzētajā termiņā ir cēlis agrākas preču zīmes īpašnieks, pārtrauc ierobežojumu akcepta rezultātā termiņu. Atbilstoši vācu valodas loģikai darbība administratīvajā procesā nozīmē arī rīcību, kas tiek īstenota, neiesaistot iestādi vai tiesu. Tomēr tiesvedības valodas (angļu valodas) versijā ir minēts šādi:

“[...] *the effect of any administrative action or court action initiated by the proprietor of the earlier trade mark within the period prescribed in Article 9(1) of Directive 89/104 is to interrupt the period of limitation in consequence of acquiescence.*”

- 18 Līdz ar to ir šaubas, vai par akceptam pretējiem pasākumiem var uzskatīt ne tikai ikvienu tiesiskās aizsardzības līdzekli, ko iesniedz iestādē vai tiesā (“*administrative action or court action*”), bet arī rīcību, kas īstenota, neiesaistot iestādi vai tiesu.
- 19 Otrais jautājums. Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, ir jāprecizē, vai brīdinājuma vēstule, ar kuru agrāka apzīmējuma īpašnieks pirms tiesvedības uzsākšanas pieprasa, lai vēlāka apzīmējuma īpašnieks izbeidz izmantot attiecīgo apzīmējumu un apņemas maksāt līgumsodu pārkāpuma gadījumā, kā arī draud vērsties tiesā gadījumā, ja šāda vienošanās netiek panākta, ir uzskatāma par rīcību, kas ir pretēja akceptam Direktīvas 2008/95 9. panta 1. un 2. punkta, kā arī Regulas Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punkta un 111. panta 2. punkta izpratnē.
- 20 Trešais jautājums. Ir jāprecizē, vai, lai aprēķinātu piecu gadu akcepta periodu Direktīvas 2008/95 9. panta 1. un 2. punkta, kā arī Regulas Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punkta un 111. panta 2. punkta nozīmē, tiesiskās aizsardzības līdzekļa gadījumā ir jāņem vērā brīdis, kad tas ir iesniegts tiesā, vai arī brīdis, kad to ir saņēmis atbildētājs, un vai šajā kontekstā ir nozīme tam, ka agrākas preču zīmes īpašnieka vainas dēļ atbildētājs tiesiskās aizsardzības līdzekli saņem ar kavēšanos, kas pārsniedz piecu gadu termiņu.
- 21 Tiesa ir lēmusi, ka jebkura darbība administratīvajā procesā vai prasība tiesā, kuras Direktīvas 89/104 9. panta 1. punktā paredzētajā termiņā ir cēlis agrākas preču zīmes īpašnieks, pārtrauc ierobežojumu akcepta rezultātā termiņu (spriedums, 2011. gada 22. septembris, *Budějovický Budvar, C-482/09*, EU:C:2011:605, 49. punkts). Līdz ar to ir šaubas, vai ar tiesiskās aizsardzības līdzekļa iesniegšanu ir domāts brīdis, kad tas ir iesniegts tiesā, vai arī brīdis, kad to ir saņēmis atbildētājs, un vai šajā kontekstā ir nozīme tam, ka kavēšanās, kas ir notikusi agrākas preču zīmes īpašnieka vainas dēļ, rezultātā atbildētājs tiesiskās aizsardzības līdzekli saņem tikai pēc piecu gadu termiņa beigām.
- 22 Iesniedzējtiesa uzskata, ka tiesību subjekts pēc tam, kad viņš pirmstiesas posmā ir nosūtījis brīdinājuma vēstuli, kas nav ņemta vērā, akceptu liedz tikai tad, ja viņš ar savu prasījumu faktiski vēršas tiesā un pēc prasības noraidīšanas iesniedz arī apelācijas sūdzību, lai nepieļautu akceptu. Pretējā gadījumā tiesību subjekts reizi piecos gados no jauna varētu nosūtīt brīdinājuma vēstules, izvairoties no ierobežojumiem attiecībā uz saviem prasījumiem. Iepriekš minētā iemesla dēļ izskatāmajā lietā prasītājas paziņojumi, kas pēc brīdinājuma vēstules tika adresēti atbildētājiem par to, ka prasītāja paredz tiesāties un esot cēlusi prasību, iespējams, nenovērš akceptu.

- 23 Turklāt, pēc iesniedzējtiesas domām, konkrētajā situācijā, kad tiesību subjekts prasību tiesā gan ir cēlis piecu gadu laikā pēc brīdinājuma vēstules nosūtīšanas, tomēr kavēšanās rezultātā, kas ir notikusi tiesību subjekta vainas dēļ, [tiesiskās aizsardzības līdzekļa] izsniegšana ir notikusi tikai pēc piecu gadu termiņa beigām, būtu jāapstiprina akcepta esamība Direktīvas 2008/95/EK 9. panta 1. un 2. punkta, kā arī Regulas (EK) Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punkta un 111. panta 2. punkta izpratnē.
- 24 Ceturtais jautājums. Ir jāprecizē, uz kādiem tiesību subjekta prasījumiem attiecas ierobežojumi, kas paredzēti Direktīvas 2008/95/EK 9. panta 1. un 2. punktā, kā arī Regulas (EK) Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punktā un 111. panta 2. punktā.
- 25 Atbilstoši Direktīvas 2008/95 9. panta 1. punkta un Regulas Nr. 207/2009 54. panta 1. un 2. punkta formulējumam agrāka apzīmējuma īpašniekam ierobežojumu gadījumā vairs nav tiesību nedz iesniegt pieprasījumu paziņojumam par vēlākās preču zīmes spēkā neesamību, nedz “iebilst pret vēlākās preču zīmes izmantošanu”. Tas galvenokārt attiecas uz prasījumiem izbeigt noteiktu darbību. Tomēr vienprātīgajam viedoklim Vācijas doktrīnā atbilst tas, ka minētais attiecas arī uz, piemēram, turpmākiem prasījumiem par zaudējumu atlīdzību, informācijas sniegšanu un iznīcināšanu, kas balstīti uz tiesību aktiem preču zīmju jomā. Pēc iesniedzējtiesas domām, uz šo jautājumu būtu jāatbild apstiprinoši.

DARBA VEIKŠANA